

Devlet Planlama TeŐkilatı MűsteŐarlıđı

İklim DeđiŐikliđi ve Emisyon Ticareti

İzzet ARI

01.04.2011

İklim Değişikliği ve Emisyon Ticareti İlişkisi

İklim Değişikliğiyle Mücadele

Sera Gazı Emisyonlarının Azaltılması

Emisyon Ticaretinin Kullanılması

Emisyon Ticareti

	EMİSYON TON CO2		MALİ DEĞER, MİLYON \$	
	2008	2009	2008	2009
GÖNÜLLÜ				
TÜP	57	51	420	326
CCX	69	41	307	50
DİĞER	0	2	2	12
TOPLAM GÖNÜLLÜ	127	94	728	387
ZORUNLU				
EU ETS	3.093	6.326	100.526	118.474
BİRİNCİL TKM	404	211	6.511	2.678
İKİNCİL TKM	1.072	1.055	26.277	17.543
OY	25	26	367	354
AAU	23	155	276	2.003
NSW	31	34	183	117
RGGI	62	813	241	2.667
ALBERTA	3	5	34	61
TOPLAM	4.713	8.625	134.415	143.897
REGULATED				
GENEL TOPLAM	4.840	8.719	135.143	144.284

<http://www.dpt.gov.tr/DocObjects/View/9840/tez-iari.pdf>

Enerji Verimliliği ve Emisyon Ticareti

Tablo 4.2. Referans Senaryoya Göre Nihai Enerji Tüketimin Dağılımı (Mtep)

	2010	2015	2020
SANAYİ	41	55	76
KONUT	29	39	48
ULAŞTIRMA	20	27	34
TARIM	4	5	7
ENERJİ DIŞI	3	3	3
KİŞİSEL KULLANIM	6	7	9
TOPLAM	103	136	177

Kaynak: ETKB, 2006a: 41

Enerji Verimliliği ve Emisyon Ticareti

Tablo 4.3. Referans Senaryoya Göre Sektörel Enerji Tüketimine Bağlı Sera Gazı Emisyonlarının Dağılımı (Milyon Ton CO₂ Eşdeğer)²⁰²

	2010	2015	2020
ELEKTRİK	116,91	152,31	222,76
SANAYİ	116,09	147,34	197,51
ULAŞTIRMA	60,45	80,47	103,01
KONUT	48,88	60,95	68,75
TARIM	12,06	15,05	18,71
ARZ	3,88	4,42	4,92
TOPLAM	358,28	460,55	615,67

Kaynak: ETKB, 2006a: 54-56 kullanılarak yazar tarafından hazırlanmıştır.

Enerji Verimliliği ve Emisyon Ticareti

Tablo 4.4. Enerji Verimliliği Senaryosuna Göre Nihai Enerji Tüketimin Dağılımı (Mtep)

	2010	2015	2020
SANAYİ	40	48	64
KONUT	26	36	43
ULAŞTIRMA	20	27	34
TARIM	4	5	7
ENERJİ DIŞI	3	3	3
KİŞİSEL KULLANIM	6	7	9
TOPLAM	99	126	160

Kaynak: ETKB, 2006a: 71

Enerji Verimliliği ve Emisyon Ticareti

Tablo 4.5. Enerji Verimliliği Senaryosuna Göre Sera Gazı Emisyonlarının Dağılımı (Milyon Ton CO₂ Eşdeğer)

	2010	2015	2020
ELEKTRİK	110,21	140,65	185,38
SANAYİ	107,91	128,86	168,65
ULAŞTIRMA	60,45	80,47	103,01
KONUT	45,96	54,64	58,99
TARIM	12,06	15,05	18,71
ARZ	3,74	4,07	4,28
TOPLAM	340,33	423,74	539,03

Kaynak: ETKB, 2006a:73 kullanılarak yazar tarafından hazırlanmıştır.

Enerji Verimliliği ve Emisyon Ticareti

Tablo 4.23. Emisyon Azaltım Potansiyelleri (Milyon Ton CO₂ Eşdeğer)²²⁴

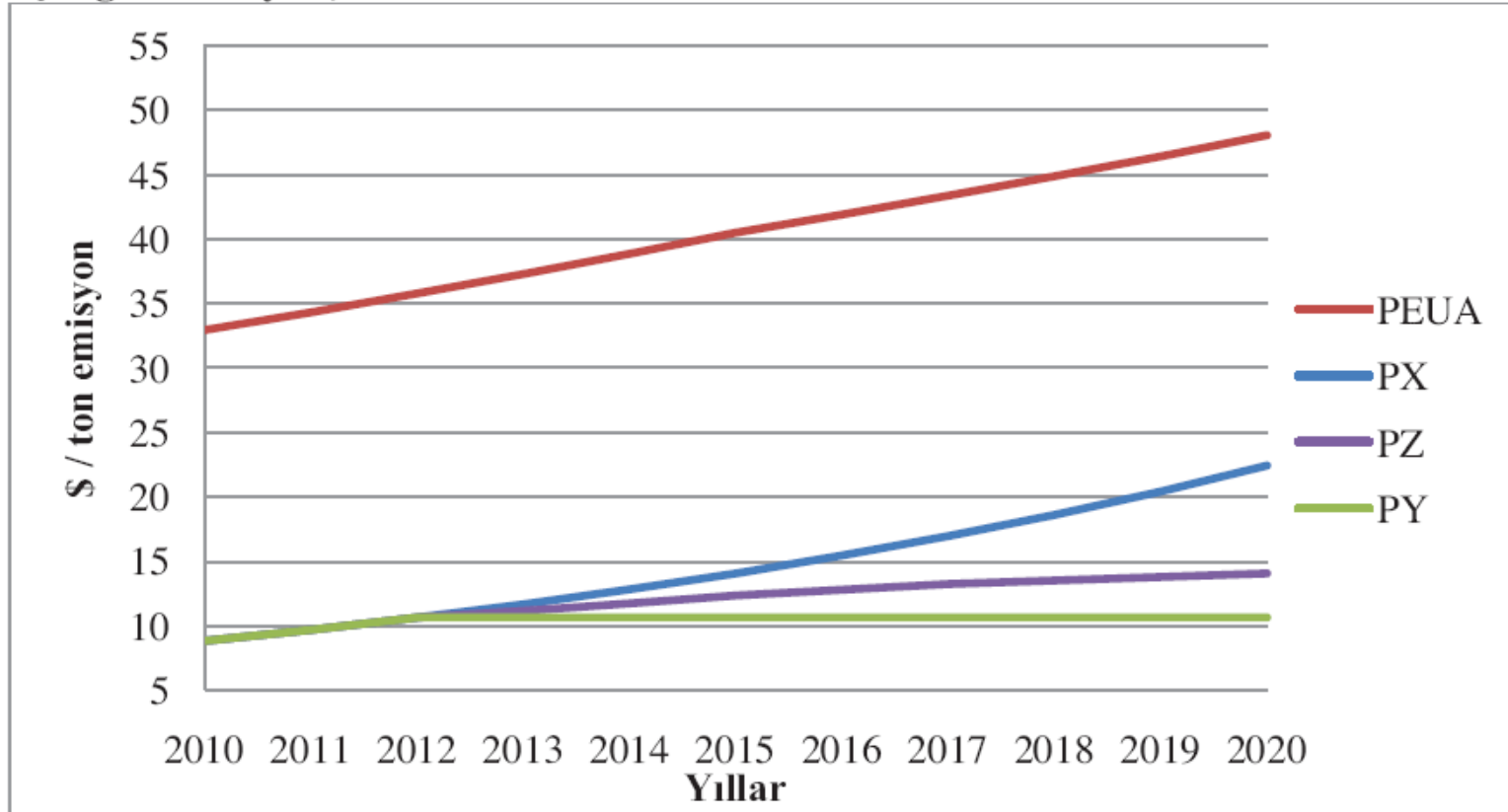
	2010	2015	2020	2010-2020 TOPLAMI
ENERJİ VERİMLİLİĞİ	17,96	36,81	76,64	467,85
YENİLENEBİLİR	20,26	31,62	60,25	387,69
KATI ATIK	19,17	40,99	49,88	431,52
TOPLAM	57,39	109,42	186,76	1287,06

Kaynak: Yazar tarafından hesaplanmıştır.

Emisyon (karbon) Fiyatlarının Tahmini

Grafik 4.2. Fiyat Tahminlerinin 2010 – 2020 Yılları Arası Eğilimi (\$ / ton CO₂ Eşdeğer Emisyon)

Kaynak: Yazar tarafından hazırlanmıştır.

Emisyon Ticaretinin Mali Getirisi

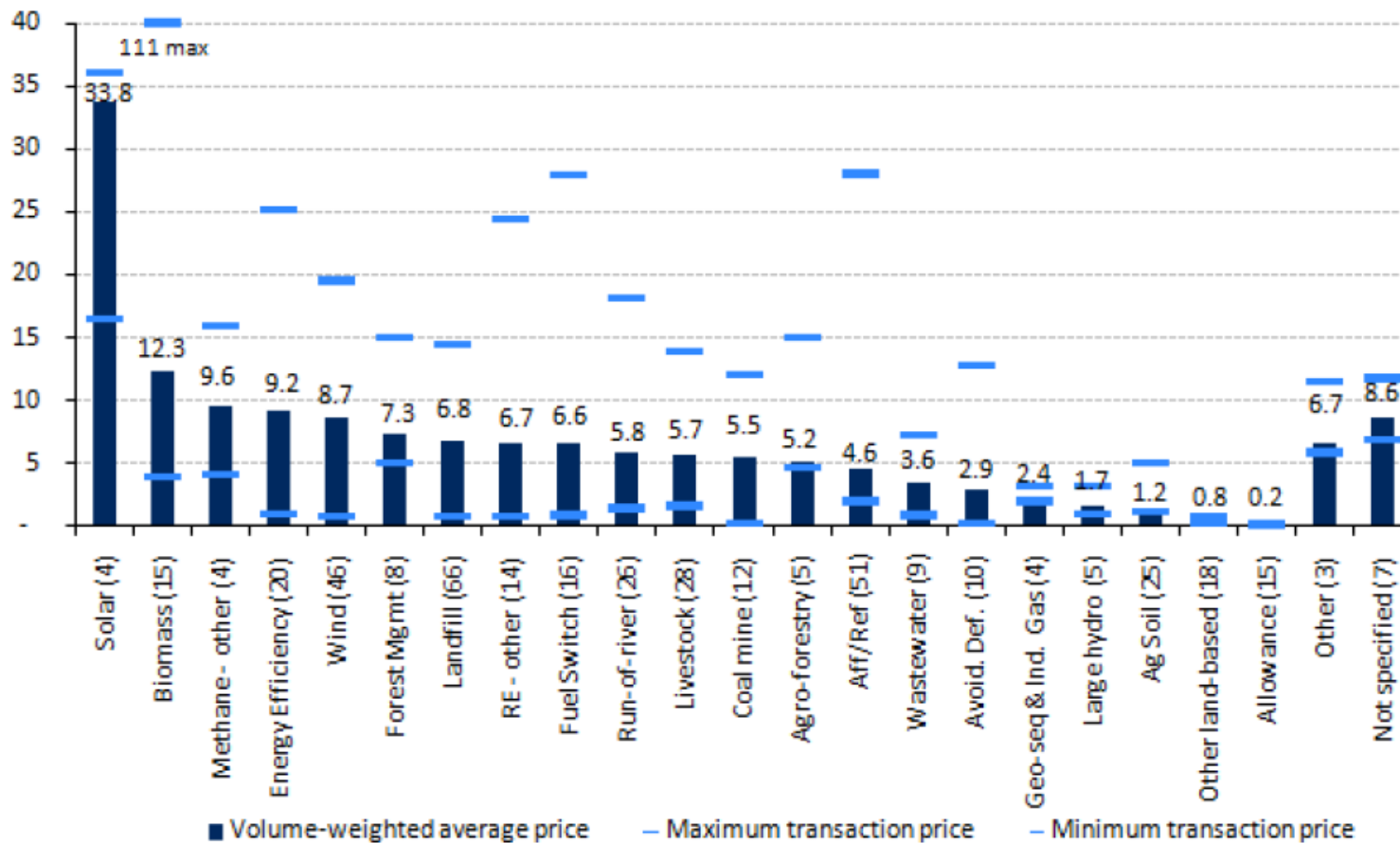
Tablo 4.33. Emisyon ticareti Getirisi (Milyar ABD Doları)

	Enerji Verimliliği	Yenilenebilir Enerji	Katı Atık	Toplam
P_X	24,96	20,28	21,99	67,23
P_Y	14,88	12,31	13,71	40,90
P_Z	18,25	14,99	16,57	49,81
P_{EU}	61,28	49,36	55,92	166,56

Kaynak: Yazar tarafından hazırlanmıştır.

Figure 3: Average Credit Price and Price Range by Project Type, OTC 2009

US\$/tCO₂e

Türkiye’de Gönüllü Emisyon Ticareti

Projeler

Santral Türü	Proje Sayısı	Kurulu Güç (MW)	Yıllık Emisyon Azaltımı (ton CO₂ eşdeğer /yıl)
Rüzgar	39	1.668	3.738.046
Jeotermal	2	17	75.750
HES	31	520	1.039.577
Biyogaz	5	30	1.659.611
TOPLAM	77	2.235	6.512.984

Türkiye’de Gönüllü Emisyon Ticareti Sistem Önerisi

Projelendirme

- Emisyon azaltım yapılacak sektörlerin ve alanların belirlenmesi
- Projelerin standartlara uygun olarak hazırlanması
- Ulusal atanmış otoritenin belirlenmesi ve projeleri onaylaması
- Projelerin kayıt altına alınması ve izlenmesi

Sertifikalandırma

- Türkiye için ortak bir standarda göre sertifikasyon sürecinin oluşturulması
- Sertifikaların kayıt altına alınması ve izlenmesi

Kaydileştirme

- Emisyon sertifikalarının ticari bir emtia olarak muhasebeleştirilmesi
- Kayıt altına alınması ve izlenmesi

TeŐekkŐrler

Daha Fazla bilgi iŐin:

iari@dpt.gov.tr

+ 90 312 294 65 20